

Sygn. akt II KO 58/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 16 listopada 2015 r.,
w sprawie **A. G.**
oskarżonej z art. 228 § 1 k.k.,
wniosku Sądu Rejonowego w W.
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

W dniu 30 czerwca 2015 r. Prokuratura Okręgowa w K. skierowała do Sądu Rejonowego w K. akt oskarżenia przeciwko A. G., zarzucając jej popełnienie 13 czynów z art. 228 § 1 k.k. Uwzględniając wniosek Sądu Rejonowego w K., Sąd Okręgowy w K. w oparciu o przepis art. 36 k.p.k., postanowieniem z dnia 24 września 2015 r. przekazał niniejszą sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W., albowiem przemawiały za tym względy sprawności postępowania i ekonomiki procesowej.

Postanowieniem z dnia 23 października 2015 r., Sąd Rejonowy w W., wystąpił o przekazanie opisanej wyżej sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.

Na uzasadnienie podniesiono, że sąd ten jest sądem właściwym miejscowo, a ponadto zwrócono uwagę, iż za rozpoznaniem sprawy w tymże sądzie przemawia kwestia podeszłego wieku oskarżonej, która zamieszkuje na terenie K., a także

faktu, że większość zawnioskowanych przez Prokuratora świadków zamieszkuje na terenie bądź w sąsiedztwie K. Uzasadniając swoje stanowisko wnioskujący Sąd, powołał się na judykaty Sądu Najwyższego i zaznaczył, że sądem, który winien rozpoznawać sprawę jest sąd właściwy miejscowo, a jedynie wyjątkowo sprawę winien rozpoznawać sąd równorzędny, co wynika z konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w W. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepisy o właściwości miejscowej sądu stanowią niewątpliwie ważne ogniwo gwarancji niezawisłości sędziów i bezstronności sądu. Przekazanie sprawy na podstawie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu, możliwe jest zatem tylko w szczególnych sytuacjach. Przepis ten, jako przepis o charakterze wyjątkowym, nie podlega interpretacji rozszerzającej. Z orzecnictwa Sądu Najwyższego wynika, że wnioski o przekazanie sprawy w tym trybie uwzględniane są wówczas, gdy zaistnieją okoliczności, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny; dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia wtedy za przekazaniem sprawy innemu niż miejscowo właściwy, sądowi równorzędnemu. Dobro wymiaru sprawiedliwości oznacza więc potrzebę wyeliminowania sytuacji mogących wywołać choćby subiektywne przekonanie strony lub opinii publicznej o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 1999 r., III KO 98/99, Prok. i Pr. 2000, z. 3, poz. 7).

Mając powyższe na względzie, nie jest rzecz jasna wykluczone, przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. innemu sądowi na skutek wystąpienia sądu, który stał się właściwy w następstwie postanowienia wydanego w trybie art. 36 k.p.k., o ile wykaże on, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W ocenie Sądu Najwyższego, wnioskujący Sąd Rejonowy nie wykazał, aby w sprawie niniejszej wystąpiły sytuacje, bądź okoliczności, które wskazują, że przeprowadzenie procesu przez ten sąd jest mało realne. Faktem jest, że oskarżona jest osobą w podeszłym wieku, jednakże nie oznacza to, że nie będzie w

stanie stawić się na wezwanie sądu, tym bardziej, iż brak jest dokumentacji, która wskazywałaby na istnienie tego rodzaju przeszkód.

Jednocześnie podkreślić należy, że przepis art. 37 k.p.k. nie może być wykorzystywany do ponownej weryfikacji zapadłego w tej sprawie orzeczenia wydanego w trybie art. 36 k.p.k., bowiem byłoby to równoznaczne z przeprowadzeniem nieprzewidzianej przez ustawę kontroli orzeczenia wydanego na podstawie art. 36 k.p.k. i stanowiło obejście zarówno dyspozycji tego przepisu, jak i art. 37 k.p.k. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn. akt II KO 86/13, LEX nr 1427399; z dnia 4 maja 2006 r., II KO 21/06, LEX nr 186942; z dnia 28 marca 2008 r., II KO 13/08, LEX nr 406919; z dnia 15 kwietnia 2010 r., IV KO 46/10, LEX nr 843816; z dnia 12 kwietnia 2011 r., II KO 21/11, LEX nr 794976; z dnia 9 lipca 2013 r., II KO 41/13, niepubl.).

Nie można nie zauważyć, że argumentacja sądu wnioskującego prowadzi w istocie do wykazania, iż przy wskazanym w akcie oskarżenia zakresie czynności dowodowych do przeprowadzenia, zasady ekonomiki procesowej uniemożliwiają sprawne rozpoznanie sprawy. Tymczasem, przepisy art. 36 i 37 k.p.k. zawierają odrębne autonomiczne przesłanki uzasadniające ich zastosowanie, co oznacza, że względy ekonomii procesowej nie mieszczą się w pojęciu dobra wymiaru sprawiedliwości i nie mogą być wykorzystywane do stosowania art. 37 k.p.k.

W sprawie niniejszej nie bez znaczenia pozostaje fakt, że była już ona przedmiotem rozpoznania przez Sąd Rejonowy w W., który procedował przy pierwszym jej rozpoznaniu i któremu została przekazana do ponownego rozpoznania po uchyleniu wyroku uniewinniającego oskarżoną. Natomiast fakt przekazania sprawy celem uzupełnienia postępowania przygotowawczego i ponowne złożenie aktu oskarżenia nie powoduje w żadnym razie, że sprawa ma charakter „nowej”. Niejako na marginesie dodać także należy, że w wyniku czynności uzupełniających wskazano, co prawda, siedmiu nowych świadków, którzy mają miejsce zamieszkania na terenie K., niemniej jednak nie może to być okoliczność decydująca o przekazaniu sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

kc

